

001	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	00
000	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50

Perjantaina 15. kesäkuuta 2012

MAASEUDUN TULEVAISUUS

11

METSÄTALOUS

Valtion metsätalous yhtiöitetään vuoden 2015 alusta lukien

Valtion metsätalous yhtiöitetään. Perus-tettava yhtiö maksaa metsien käyttö-oikeudesta erillis-liikelaitos Metsä-hallitukselle käyttö-oikeusmaksuja.
.....

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja ympäristöministeriön (YM) virkamiesten työryhmä on suunnitellut Metsähallitusta koskevan lain uudistamista.

Hallinnon ja aluekehityksen ministeri valiokunta (Halke) edellyttää lainsäädännön valmistelun jatkamista. Keskeistä on lisätä työn kilpailuneutraliteettia ja läpinäkyvyyttä.

Suurin muutos syntyy siitä, että valtion metsätalous muuttuu yhtiöksi. Tuleva erillisliikelaitos Metsähallitus perii markkina-hintaisia käyttöoikeusmaksuja käyttämistään luonnonvarois-ta, esitti ylijohtaja **Juha Ojala** MMM:stä.

Maksut määrätään ”käypinä markkinahintaisina korvauksi-na”.

Erillisliikelaitos eli ”emo-Metsähallitus” saa omaisuut-taan käyttöoikeuksin käyttäviltä yhtiöiltä tuloja, joista liikelaitos tulouttaa vuosittain päätettävän osuuden valtiolle.

Metsähallitus tulouttaa tänä vuonna 95 prosenttia tulok-sestaan eli 110 miljoonaa euroa valtiolle. Kuluvan vuoden tulou-tuksen tavoite on 10 prosenttia suurempi eli 121 miljoonaa euroa.

Paikallisia tahoja osallistetaan

Johtaja **Timo Tanninen** (YM) kertoi, että jatkossa luonnon-varasuunnittelun painoarvoa lisätään valtion metseissä. Tähän liitetään vahvasti paikallisten tahojen mukanaolo.

Metsähallituksen pääjohtaja **Jyrki Kangas** haluaa säilyttää nykymallin vahvuuksia. Valtion maa- ja vesiomaisuuden suun-nittelun ja käytön on syytä säilyä yhtenä kokonaisuutena.

Eri osien toiminnassa syn-tyvää synergiaa ei saa hävittää organisaation muutoksessa. Hän otti esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden ylläpidon. Asia tulee esiin kaikkien liike-

Metsähallitus myy paljon tukkia Itä- ja Pohjois-Suomen sahoille. Henkilöstö edellyttää työllistämisen sisällyttämistä tulevaan lakiin.

laitoksen alaisten yhtiöiden ja metsätalouden töissä.

Metsähallitus on melkoinen aluepolitiikan työkalu; liike-laitoksen palkoista maksetaan noin 52 prosenttia Lapin, Kai-nuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueella ahertaville ihmisille, Kangas kertoi.

Hän haluaa kiinnittää metsä-taloutta hoitavan yhtiön tiukasti emo-liikelaitokseen, jotta yhte-näisyys turvataan. ”Tämä tulisi turvata laissa, jolla säädetään

Metsähallituksen ’metsätalous oy:n’ tehtävät ja yhteiskunnalli-set velvoitteet.”

Virkamiehet töihin, komissio päättää Virkamiehet valmistelevat la-kia, joka tullee voimaan vuoden 2015 alusta. Laki edellyttää EU:n komission hyväksyntää, kertoi hallitusneuvos **Vilppu Talvitie** (MMM).

Vaikein työ on hinnoitella tu-levan valtion metsätalous oy:n

liikelaitokselta saamat metsien käyttöoikeudet.

Hallitusneuvos **Elise Pekkala** työ- ja elinkeinoministeriöstä varoitteli EU:n komission tut-kivan tarkoin käyttöoikeuksien hinnoittelun. Se on myös poten-tiaalinen kantelun aihe.

Hän varoitti myös syner-giaetujen korostamisesta, ne ei-vät saa kaataa erityisliikelaitok-sen ja metsätalousyhtiön välistä palomuuria.

Käyttöoikeus täytyy normaa-

listi kilpailuttaa, niiden hinta ei saa jäädä alle markkinahinnan, Pekkala huomautti.

Budjettineuvos **Helena Tark-ka** valtiovarainministeriöstä totesi, että konsernin sisäinen hinnoittelu ei ole läpinäkyvää, tätä ei ole työryhmässä mietitty, hän sanoi.

Työtä ihmisille ja tukkeja sahoille Puu- ja erityisalojen liiton puheenjohtaja **Sakari Lepola**

ihmetteli, miksi hyvin toimiva kone täytyy korjata. Metsähalli-tus on meille kuin Nokia Salolle, hän totesi liittonsa jäsenten puolesta. ”Henkilöstön asema täytyy turvata laissa.”

Metsätalousinsinööri **Heikki Nivala** Kemijärveltä arvioi Poh-jois-Suomen sahojen pelkäävän uudistusta. ”Metsähallituksen työllä on iso merkitys sahoille tukin saannissa. Tässä tulee toimia suunnitelmallisesti jat-kossakin”, hän edellytti.

Luonnonsuojeluliiton pu-heenjohtaja **Risto Sulkava** arvosteli Metsähallitusta tode-ten, että toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys ovat heikentyneet. Hän ihmetteli, ratkeavatko pul-mat pysyvällä yksinoikeudel-lisella maiden vuokraamisella. ”Hankalalta vaikuttaa.”

Yt-neuvottelutkin tulevat eteen, koska yli 1 000 työteki-jän eläkejärjestelmä muuttuu, Kangas totesi.

JUHA AALTOILA

Metsistä haetaan rauhaa ja rahaa

Kansalaisten ja kansanedustaji-en mielipiteet metsien käytöstä eroavat toisistaan melko paljon.

”Metsien käyttöön liittyy ris-tirittoja eri tahojen välillä, joten aihetta on oleellista tutkia”, selventää tutkija **Annuukka Val-keapää** Helsingin yliopistosta.

Monia näkökulmia

Metsien kulttuurisen aseman vuoksi aihe herättää ihmisissä monenlaisia mielipiteitä.

Metsän siimeksessä kinaste-levat yleensä keskenään metsä-talouden kannattajat ja luonnon suojelua vaativat tahot.

Valkeapää teki väitöskirjaan-sa varten kyselytutkimuksen metsistä kansalaisille vuonna 2008 ja kansanedustajille vuon-na 2011.

3 000 kansalaisesta kyselyyn vastasi 42 prosenttia. Kansan-edustajista kyselyyn vastasi 40 prosenttia.

Keskustelua tarvitaan

Kansalaiset kannattavat kyse-lyn mukaan talouteen liittyviä näkökulmia huomattavasti vä-

hemmän kuin kansanedustajat.

Tähän synnä voi olla metsäta-louden pitkä historia ja metsien vahva asema suomalaisessa yh-teiskunnassa.

Kansanedustajat voivat siten ajatella metsätalouden tuovan taloudellista hyötyä kansalai-sille.

Kansalaiset itse puolestaan ajattelivat hyötывänsä enem-män metsien tarjoamista virkis-tysmahdollisuuksista.

Metsäpolitiikan haasteena onkin huomioida nykyistä laajemmin metsien tarjoamia hyvinvointihyötyjä.

”Metsätalouden kannattajien ja luonnonsuojelun puolesta-puhujien pitäisi myös käydä asiasta rakentavaa keskustelua ja etsiä toimivaa yhtenäistä lin-jaa”, Valkeapää sanoo.

”Virkestyskäyttäjien näkökul-ma tulisi myös huomioida.”

LAURA KAKKONEN

METSÄSTÄ LYHYESTI

Puun tuonti vilkastui maaliskuussa

Puun tuonti vilkastui maalis-kuussa 0,8 miljoonaan kuutio-metriin. Puuta on tuotu viime vuoden tahtiin ja jos vauhti säilyy samana, puuta tulee tänä vuonna Suomeen 8 miljoonaa kuutiometriä.

Kaksi kolmasosaa tuodusta puusta oli haketta ja koivukui-tuputa. Tukkien tuonti on hii-punut vähiin huippuvuosista. Sahoille ja vanerisorveihin tuo-tiin tammi-maaliskuussa Met-säntutkimuslaitoksen tilaston mukaan 113 000 kuutiometriä puuta.

Yhdysvalloissa isoja metsäpaloja

Yhdysvaltain Coloradossa rie-huvaa noin 20 000 hehtaarin metsäpaloa sammuttaa yli 1 000 palomiestä, 10 lentokonetta ja 14 helikopteria. Kuusi vuoro-kautta riehunut kulo alkaa olla hallinnassa, joskin jatko riippuu säistä.

Läntisissä osavaltioissa rie-huu 19 paloa, joita sammuttaa 5 0000 palomiestä. Paloissa on kuollut ainakin yksi ihminen ja yksin New Mexicossa on palan-ut jo yli 200 kotia.

Vuoden alusta kesäkuun 13.päivään mennessä oli Yh-dysvalloissa palanut maastoa 410 000 hehtaaria, 10 vuoden keskiarvo vastaavalta jaksolta on 626 000 hehtaaria.

Puuston määrä lisääntynyt

Suomen metsien tila on kohen-tunut 20 viime vuoden aikana, kertoo Metsäntutkimuslaitos. Puuston määrä on lisääntynyt 40 vuoden kuluessa yli 40 pro-senttia. Samanaikaisesti met-sistä on voitu hakata ja käyttää puuta metsien nykyisen puu-varaston sisältämä puumäärä, 2 200 miljoonaa kuutiometriä.

Metsänistutus-kampanja alkaa

Lentokoneita valmistava Air-bus tukee maailman suurinta metsänistutuskampanjaa. Hankkeessa pyritään istut-tamaan metsää yhteensä 150 miljoonaa hehtaaria vuoteen 2020 mennessä. Plant a Pledge -kampanjan verkkosivuilla voi valita maapalloita alueen, jonka metsänistutusta haluaa tukea.

Maaperästä vapautuu hiilidioksidia

Metsien lämpeneminen vapaut-taa suuria määriä hiilidioksidia maaperästä, kertoo amerikka-laistutkimus. Ilmaston läm-peneminen saattaa siten lisätä maaperän hiilidioksidipäästöjä huomattavasti. Tutkijoiden mukaan maaperästä vapautua hiilidioksidei voisi merkittävästi nostaa ilman lämpötilaa.

Hirville taimia

Ruotsissa hirvien hirttoalueelle istutetaan hirvien ruuaksi kol-men vuoden aikana yhteensä 45 000 männynainta. Istutuk-sen tarkoituksena on kasvattaa rehua hirville metsävähinkojen pienentämiseksi. Hirvirehua tuotetaan reunaväyhykkeillä ja metsänreunassa.

Esitys: Pienpuun energiatuki viisi euroa kiintokuutiometrille

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on luonnostellut esi-tyksen pienpuun energiatukien järjestelmäksi, joka toimitetaan EU:n komission hyväksyntään lähiviikkoina.

Tukea maksetaan jatkossa 5 euroa kiintokuutiometrää kohti eli 2 euroa hakekuutiota kohti.

MMM on korjannut pienpuun energiatuen maksatuspistettä komission edellyttämällä taval-la. Uudessa mallissa tukea voi

hakea vasta, kun pienpuuerä on haketettu.

Tukea voivat saada nuoriin metsiin, joissa korjuukohteeseen jäävän puuston keskiläpimitta on rinnankorkeudelta alle 18 senttiä.

Uudessa mallissa ei ole tuki-leikkuria eli korjatulle energia-puumäärälle asetettua hehtaari-kohtaista enimmäismäärää.

Komissio ilmoitti keväällä, että pienpuun energiatukijärjestelmä

ei sovi valtiontuen suuntaviivi-hin siten kuin Suomi sitä esitti.

Komission mukaan tuen mak-satuksen pitää tapahtua lähem-pänä energiantuotantopistettä kuin mitä alun perin oli esitetty.

Tukea vain lämmön ja sähkön tuotantoon

Pienpuun energiatuki korvaa nykyisen kemeran energiapuun korjuutuen. Pienpuun energiatu-kea koskevan lain ja kemera-lain

muutosten tarkoitus astua voimaan samanaikaisesti.

EU:n komission mukaan tuet-tavalla puulla voi tuottaa sähköä ja lämpöä. Tukea ei heru esimer-kiksi liikenteen biopolttoainei-den tuotantoon käytettävälle puulle.

MMM ei arvioi, kuinka pit-kään komission käsittely kestäää. Toistaiseksi energiapuuta korja-taan kemeran tukien avulla.

JUHA AALTOILA

Kirjanpainajan tuhoamaa puuta.

sukupolvi kehittyä kesän aika-na valmiiksi uuteen parveiluun. Helteet nopeuttaisivat kehitystä ja uusia tuhoja terveisiin puihin todennäköisesti syntyisi”, Kor-tejärvi pohtii.

JUHA AALTOILA

REIJO VESTERINEN